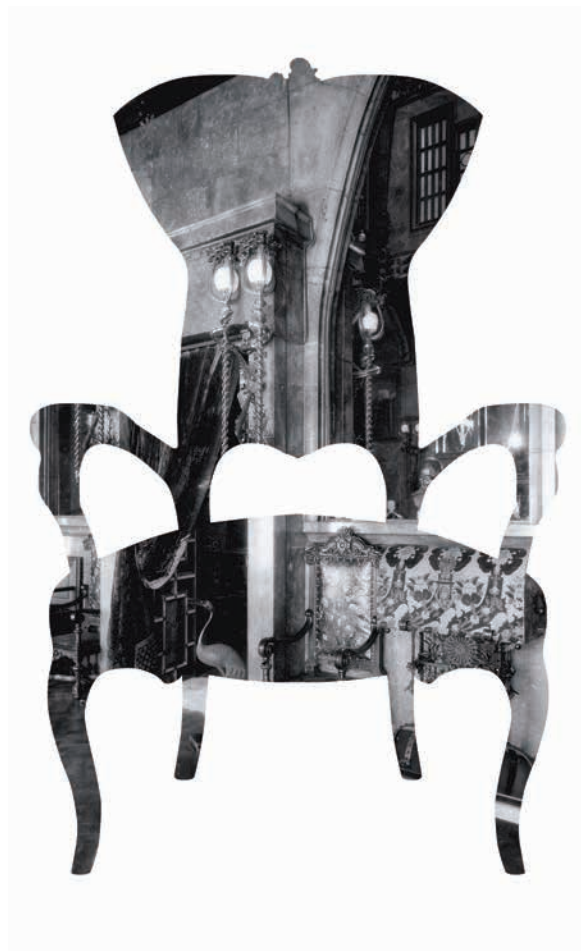

MIRADES AL MOBILIARI

MIRADAS AL MOBILIARIO • PERSPECTIVES ON THE FURNITURE

PALAU
GÜELL

ANTONI GAUDÍ

Diputació
Barcelona

MIRADES AL MOBILIARI

Catàleg de l'exposició permanent

MIRADAS AL MOBILIARIO

Catálogo de la exposición permanente

PERSPECTIVES ON THE FURNITURE

Catalogue of the permanent exhibition

Exposició

Coordinació

Carme Perella Cosconera,
directora del Palau Güell

Comissariat

Josep Casamartina i Parassols

Espai expositiu, il·luminació i coordinació de la producció de suports expositius

Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la
Diputació de Barcelona

Assessorament científic de l'estat de conservació

Associació per a l'Estudi del Moble i Oficina de
Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona

Conservació preventiva

ECRA, SL

Disseny gràfic, producció i muntatge dels plafons

TO i Associats, SA (TOJAY)

Producció de l'audiovisual

Burzon Comenge

Disseny gràfic dels elements de difusió

Txema Morales

Prestadors

Família Güell i de Sentmenat; Fundació Junta
Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada
Família; Museu de les Arts Escèniques – Institut del
Teatre

Primera edició: novembre de 2015

© de l'edició: Diputació de Barcelona

Impressió: Arts Gràfiques Grafiko

ISBN: 978-84-9803-719-7

Dipòsit legal: B 14058-2015

Catàleg

Edició i producció

Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació
de Barcelona

Textos

Direcció del Palau Güell i Josep Casamartina
i Parassols, en base a l'estudi historicoartístic de les
peces de mobiliari elaborat per l'Associació per a
l'Estudi del Moble

Fotografies

Jordi Puig

Fotografies d'arxiu

Fundació Institut Amatller d'Art Hispànic, Arxiu Mas;
Museu d'Art de Cerdanyola, hereus de Joan Vilatobà;
Arxiu Teresa M. Sala; família Vidal Hagemeyer;
descendents de la família Homar

Disseny gràfic

RDC, Remeis de Comunicació

Traduccions

Ainhoa Olarte

Agraïments

Família Güell i de Sentmenat; família Vidal
Hagemeyer, descendents de Francesc Vidal i Jevellí;
família Vilatobà, descendents d'Alexandre de Riquer;
descendents de Gaspar Homar; Museu de les Arts
Escèniques – Institut del Teatre; Fundació Junta
Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada
Família; Núria Grau; Daniel Giralt-Miracle; Carlos
Lupercio; Mariàngels Fondevila, Museu Nacional d'Art
de Catalunya; Museu d'Art de Cerdanyola; Teresa M.
Sala, Universitat de Barcelona; Escola Municipal d'Arts
i Oficis Illa de Sabadell; Gabriel Pinós, Museu del
Modernisme Català

Sumari

MIRADES AL MOBILIARI

Presentació

p. 5

Els decoradors del Modernisme

p. 6

- Gaspar Homar i Mesquida
p. 8
- Francesc Vidal i Jevellí
p. 10
- Alexandre de Riquer i Ynglada
p. 12
- Joan Busquets i Jané
p. 14

La decoració dels Güell

p. 16

Sumario

MIRADAS AL MOBILIARIO

Presentación

p. 35

Los decoradores del modernismo

p. 35

- Gaspar Homar i Mesquida
p. 36
- Francesc Vidal i Jevellí
p. 36
- Alexandre de Riquer i Ynglada
p. 37
- Joan Busquets i Jané
p. 37

La decoración de los Güell

p. 38

Table of Contents

PERSPECTIVES ON THE FURNITURE

Presentation

p. 44

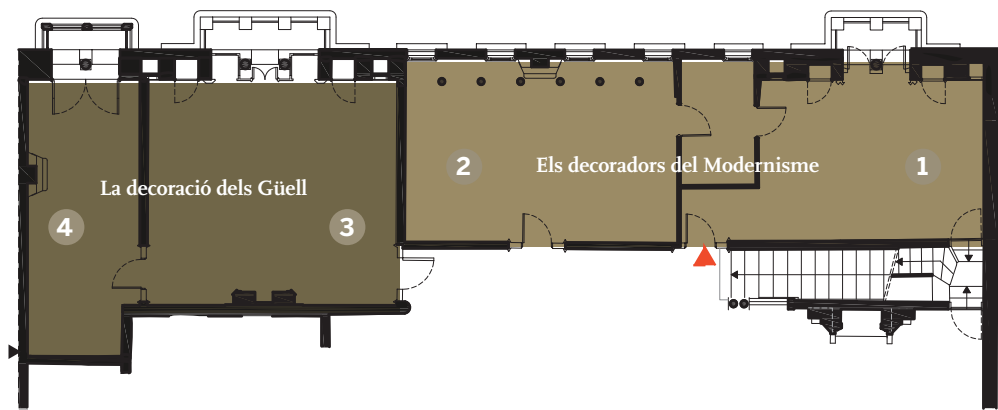
Decorators of Modernism

p. 44

- Gaspar Homar i Mesquida
p. 45
- Francesc Vidal i Jevellí
p. 45
- Alexandre de Riquer i Ynglada
p. 46
- Joan Busquets i Jané
p. 46

The Güell family decoration

p. 47

SALA 1 i 2

Els decoradors del Modernisme

Mobiliari inscrit en el moviment del Modernisme i no original del Palau Güell.

Sala 1: Gaspar Homar i Francesc Vidal

Sala 2: Alexandre de Riquer i Joan Busquets

Los decoradores del modernismo

Mobiliario inscrito en el movimiento del modernismo y no original del Palau Güell.

Sala 1: Gaspar Homar y Francesc Vidal

Sala 2: Alexandre de Riquer y Joan Busquets

Decorators of Modernism

Furniture of the Modernism movement not originating in Palau Güell.

Room 1: Gaspar Homar and Francesc Vidal

Room 2: Alexandre de Riquer and Joan Busquets

SALA 3 i 4

La decoració dels Güell

Mobiliari original del Palau Güell.

La decoración de los Güell

Mobiliario original del Palau Güell.

The Güell family decoration

Original Palau Güell furniture.

Presentació

Amb aquesta publicació iniciem la col·lecció «El Palau Güell a fons», que reunirà estudis, ponències i, també, catàlegs d'exposicions temporals que versin sobre l'edifici, l'arquitecte que el va projectar, els artífexs que van intervenir en la construcció, i el promotor i mecenes Eusebi Güell i la seva família. D'aquesta manera es crea una plataforma de difusió per donar a conèixer als estudiosos i al públic en general noves dades i troballes que vagin apareixent entorn del Palau Güell així com, també, sobre el seu context històric i artístic.

El primer número de la col·lecció està dedicat al recull de mobiliari que forma part de l'exposició “Palau Güell: mirades al mobiliari”, una mostra de caràcter permanent que permet traçar un recorregut pels interiors a càrrec dels principals ebenistes i decoradors del Modernisme català, i endinsar-nos, també, en la decoració original de l'edifici projectat per Antoni Gaudí.

Procedents del fons del Palau Güell i de diferents col·leccions públiques i privades, les peces exhibides són un testimoni del desenvolupament de les arts decoratives i del treball magnífic i acurat dut a terme pels artesans i moblistes catalans de l'època.

L'exposició, comissariada per l'historiador i crític d'art Josep Casamartina i Parassols, autor del pla museològic del Palau Güell, ocupa quatre sales de la planta de dormitoris i està dividida en dos àmbits: “Els decoradors del Modernisme”, que reuneix mobiliari d'interiors d'habitatges burgesos, i “La decoració dels Güell”, que recull mobiliari original del Palau Güell de l'època en què hi vivia la família Güell, entre la darrera dècada del segle XIX i les tres primeres del segle XX. Aquesta iniciativa també ha tingut la col·laboració destacada de l'Associació per a l'Estudi del Moble i de la seva presidenta, la Dra. Mònica Piera, que ha elaborat les fitxes de totes les obres.

“Palau Güell: mirades al mobiliari” parteix del procés de reordenació de les col·leccions que es va iniciar un cop finalitzada la restauració de l'edifici, duta a terme per la Diputació de Barcelona del 2004 al 2011. Alhora, aquesta iniciativa s'inscriu en la línia de treball definida per la direcció del museu amb l'objectiu de recuperar peces originals de l'edifici i de donar visibilitat als autors del Modernisme.

Carme Perella
Directora del Palau Güell

ELS DECORADORS DEL MODERNISME

A partir de la dècada del 1890, els tallers dedicats a la decoració d'interiors i a la construcció de mobiliari viuen un moment de creixement i reben moltes comandes per als nous habitatges de la burgesia barcelonina que es trasllada a viure cap a l'Eixample.

Aquests tallers, entre els quals destaca pel seu volum les Indústries d'Art Francesc Vidal, adapten la producció de mobles a les demandes dels clients, que sovint encara prefereixen mobles historicistes que reproduïen estils del passat, tot i que també comencen a fer produccions influïdes pels nous moviments artístics, que aviat donaran lloc al Modernisme.

El desenvolupament de l'arquitectura domèstica els anys del Modernisme es caracteritza per la importància de les arts aplicades i també va lligada a un nou concepte d'habitatge, en què s'introdueixen avenços tecnològics que generen més confort i higiene (com ara amb la instal·lació de l'aigua corrent; d'ascensors; d'enllumenat elèctric, que conviu amb el de gas; de cuines econòmiques, i de calefaccions centrals).

La recerca de la bellesa en aquests habitatges és el resultat del treball dels arquitectes, els decoradors, els industrials i els artesans i artistes.

“Els decoradors del Modernisme” presenta una mostra dels mobles que formaven part de la decoració interior dels habitatges burgesos barcelonins de finals del segle XIX i principis del XX, duts a terme pels principals dissenyadors de l'època: Francesc Vidal i Jevellí, Gaspar Homar i Mesquida, Alexandre de Riquer i Ynglada i Joan Busquets i Jané.

Es tracta de peces excepcionals que van anar entrant a formar part de les col·leccions del Palau Güell un cop l'edifici va passar a ser propietat de la Diputació de Barcelona, a partir de l'any 1945.

Aquestes peces són un testimoni de com es recuperen els oficis i les tècniques artesanals a Catalunya i se'ls dona valor en el marc del Modernisme, seguint les propostes del moviment anglès Arts and Crafts i altres corrents coetanis europeus. El resultat és la creació d'obres excepcionals de gran bellesa i qualitat tècnica.

Gaspar Homar i Mesquida
Autoretrat
(col·lecció particular)

Gaspar Homar i Mesquida

Gaspar Homar i Mesquida (Bunyola, Mallorca, 1870 – Barcelona, 1955) va estudiar a l'Escola de Llotja de Barcelona i va treballar als tallers artístics de Francesc Vidal. El 1893 va obrir taller propi, dedicat a la producció de mobles, fusteria, mosaics, tapisseries, catifes i llums. Va treballar amb l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner i va moblar molts dels seus interiors, com els de la Casa Lleó Morera a Barcelona, els de l'Institut Pere Mata i la Casa Navàs a Reus. També va col·laborar amb Josep Puig i Cadafalch en la decoració interior de les cases Amatller i Trinxet de Barcelona.

Va obtenir reconeixement internacional en les exposicions universals de Londres, Venècia, París i Buenos Aires en què va participar entre el 1907 i el 1911. El seu estil és refinat i simple, molt influït pel japonisme i també pels corrents anglesos i vienesos més innovadors, sobretot a partir del 1900. Alguns dels trets principals de la seva obra són la utilització de marqueteries amb figures femenines i les decoracions florals geometritzants.

Secreter

ca. 1905

Escriptori abatible de fusta de noguera, que s'inscriu estilísticament en el Modernisme.

Formava part de la decoració de l'habitatge d'Àngel Guimerà al carrer Petritxol, i, a la mort del dramaturg, va ser cedit per la família Aldavert Jansana a l'Institut del Teatre, entitat que tenia la seu al Palau Güell, on va estar exposat durant anys.

Destaca pel plafó central de marqueteria, que fa de porta abatible i que mostra un arbre de cinc branques amb flors que representen clavellines sobre un fons pla que no cerca profunditat i pren com a inspiració les produccions japoneses.

Al voltant del plafó central hi ha una garlanda de roses en baix relleu, que accentua el seu valor ornamental.

El moble disposa d'un armari inferior tancat per dues portes decorades amb unes frontisses de llautó, en què també hi ha representades clavellines.

El secreter és un moble que s'utilitzava com a contenidor de papers i documents, i disposava en el seu interior de compartiments i amagatalls, fet que generava un cert efecte sorpresa en tot aquell que obria el moble. Aquesta tipologia de moble va ser recuperada pels ebenistes i decoradors del Modernisme.

